

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าความต้องการได้รับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในบทนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป รายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าความต้องการได้รับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการได้รับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวนตาม เขต ภูมิภาค การศึกษา วิทยฐานะและประสบการณ์การทำงาน

สมมุติฐานของการวิจัย

ครูที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ วิทยฐานะ วิทยฐานะและประสบการณ์การทำงาน มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ครูที่ปฏิบัติงานสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 328 คน ในปีการศึกษา 2551 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการได้รับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ ช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูผู้สอน โดยจัดเก็บด้วยตนเอง ภายใน 15 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows แยกวิเคราะห์ ดังนี้ 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการได้รับการนิเทศภายในโรงเรียนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับ ช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3) เปรียบเทียบระหว่างเพศ โดยการใช้ t -test 4) เปรียบเทียบระหว่างวุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาหาค่า 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านหลักสูตร

เมื่อพิจารณาข้อข้อที่ 12 ด้านวิธีสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในประเด็นวิธีสอน และการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ กล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเองมากที่สุด รองลงมา ข้อ 10 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการสอนในประเด็นวิธีสอน และการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาและข้อ 11 ด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนในประเด็นวิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการ ได้รับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน

พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน โดยครูที่มีวุฒิการศึกษานแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษา ประกาศนียบัตรบัณฑิต มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสูงกว่าผู้ที่มีวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี และปริญญาโท

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีประเด็นสำคัญที่ได้นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านหลักสูตร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ แสวงสุข (2549, 103 -105) ได้ทำการวิจัยเรื่องการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานของโรงเรียน ศึกษาตัวชี้วัดการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ และนิเทศพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานของโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ วางแผนการนิเทศ การเปรียบเทียบการนิเทศภายในพบว่าจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จำแนกตามประเภทการงานในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉันทนิยร แสงสะเกษ (2551, 76-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครู โดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในชั้นเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการดำเนินการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของตำแหน่งวุฒิ

การศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เคยได้รับการฝึกอบรมและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มและการพัฒนาหลักสูตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปี และประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ในรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุภาภม กุลมณฑลา (2546, 85-87) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศภายในลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่าความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านความต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความต้องการด้านหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านวิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่วนด้านการวัดผลและการประเมินผลนักเรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายซ้อ ทองสุข (2546, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษาศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธนาศก จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอธนาศก จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และด้านการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เขียวภา รัตนบัลลังค์ (2540, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยพบว่าสำหรับภาพรวมการดำเนินงานนิเทศภายใน ในแต่ละด้านผลการปฏิบัติในระดับ

มากตามลำดับ ดังนี้ ด้าน โครงสร้างการทำงาน ด้านงานบุคลากร ด้านงานธุรการบุคลากรเงิน ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านงานวิชาการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ รัตนวิฑูรย์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายใน ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้ ด้านความเป็นผู้นำ ครูผู้สอนรับรู้ว่าคุณบริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมการนิเทศในระดับมาก

สาเหตุที่สำคัญที่ความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ครูมีระดับความต้องการได้รับการนิเทศภายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เกี่ยวกับงานการนิเทศภายใน สถานศึกษาเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ที่จะต้องรับผิดชอบในงานการนิเทศภายใน งานการนิเทศภายในนับว่าเป็นงานที่มีกระบวนการที่ซับซ้อน เพราะผู้บริหารจะต้องทำงานร่วมกับครูผู้สอน ซึ่งจำเป็นต้องมีโครงการนิเทศภายในอย่างถูกต้อง เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ในการดำเนินการผู้บริหารควรร่วมมือกับครูผู้สอนศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของโรงเรียนก่อน พร้อมกำหนดโครงการปฏิบัติ โดยจัดทำโครงการต่างๆ ขึ้นมาสนับสนุนแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โครงการนิเทศภายใน จะบรรลุตามจุดมุ่งหมาย ได้ก็เนื่องจากการจัดกิจกรรมนิเทศที่เหมาะสมกับโครงการนั้นๆ และการจัดกิจกรรมนิเทศดังกล่าวนี้ถึงองค์ประกอบหลายองค์ประกอบดังกล่าว วิไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ได้กล่าวไว้ว่า (2538, 67 - 68) จุดมุ่งหมายของกิจกรรม การจัดกิจกรรมนิเทศดังกล่าวนี้ถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การก่อให้เกิดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมต้องก่อให้เกิดความสนใจ ให้โอกาสผู้ร่วมกิจกรรม ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และการมีความรู้สึกประทับใจ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 3 ดังที่กล่าวข้างต้น ต้องสัมพันธ์กันทั้งจุดมุ่งหมายขนาดของกลุ่ม บุคลากรที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2539, 22) ได้กล่าวถึงการจัดทำโครงการ แผนงานของ การนิเทศภายใน โรงเรียน โดยมีรายละเอียดสำคัญที่ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศต้องปฏิบัติและวางแผนร่วมกันในปัจจุบัน การกำหนด และจัดทำโครงการเพื่อสนองนโยบายและความต้องการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด อำเภอก และกิ่งอำเภอจะต้องพิจารณา และตัดสินใจ ปฏิบัติตามลำดับความสำคัญของงาน พร้อมทั้งเขียนไว้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เหมือนกัน และในปัจจุบัน ผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรอบรู้และมีความสามารถทุกด้าน ที่เน้นหนักในด้านวิชาการที่สำคัญที่สุดหากผู้บริหารมีความตระหนักและให้ความสำคัญในการดำเนินการนิเทศ สามารถทำให้บุคลากรครูช่วยมีความตระหนักและปฏิบัติตามเช่นเดียวกันนั้นหมายถึงว่า สถานศึกษามีการพัฒนาขึ้น หากผู้บริหารและครูมีความร่วมมือที่จะพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งสงัด อุทรานันท์ (2529, 38 - 40)

กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จและบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่นั้น อยู่ที่การให้ความสนใจเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ในด้านความคิดเห็นของครูซึ่งมีหน้าที่ในการสอนมุ่งเป้าที่จะพัฒนาในด้านวิชาการ ส่วนการตรวจสอบคุณภาพจะใช้คำแนะนำปรับปรุงแทนไม่มีการนิเทศจากภายนอก กองแผนงาน

ผลการวิจัยพบว่าในด้านหลักสูตร ครูมีความต้องการ ได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามทรศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าการจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การใช้เอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ฯลฯ และ ขั้นตอนในการใช้หลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาวิชาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ ส่วนการให้ชุมชนและท้องถิ่นมีบทบาทในการส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะว่าครูที่สอนในสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามทรศรีธรรมราช เขต 2 อาจจะยังไม่มีความเข้าใจในด้านหลักสูตรที่จะจัดการเรียนการสอนเท่าที่ควร ซึ่งหลักสูตรเป็นสิ่งที่แนวปฏิบัติในการจัดการศึกษา ซึ่งมีรากฐานมาจากความต้องการทางสังคมและความต้องการของผู้เรียน ครูและผู้บริหารจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรเป็นอย่างดี มิฉะนั้นจะเกิดความล้มเหลวในการใช้หลักสูตรได้ และเมื่อใช้หลักสูตรแล้วก็ต้องมีการประเมินผลสอดคล้องกับค่ากล่าวของ กมล ภูประเสริฐ (2544, 34-35) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาเป็นการนำเอาหลักสูตรแกนกลางและสาระของหลักสูตรที่ดำเนินการมาจัดทำร่วมกัน ทั้งนี้ให้คำนึงถึงแผนภูมิของภารกิจในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้การจัดทำมีความสมบูรณ์ในเรื่องต่างๆ ได้แก่ 1. มาตรฐานช่วงชั้น 2. มาตรฐานรายปี/รายภาค 3. สาระการเรียนรู้รายปี/รายภาค 4. เวลาเรียน/หน่วยกิต 5. คำอธิบายรายวิชา 6. หน่วยการเรียนรู้ 7. แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งทวี สุกิมารต (2535, 27) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนหรือโครงการจัดการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ทั้งหลายทั้งปวงที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความมุ่งหมายของการศึกษาชาติ และปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, 40-41) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ 1. หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎีหลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ตั้งจุดมุ่งหมายได้ 2. หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษา โดยมีปัจจัยนำเข้า (input) เช่น ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ และ 3. หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์

จะอบรมฝึกฝนผู้เรียนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายที่ต้องการหลักสูตรเป็นแผนจัดการศึกษาให้เป็นที่ไป ตามนโยบายและระบอบในการจัดการศึกษาของประเทศ เป็นแนวทางให้สถานศึกษามีความผู้ความเข้าใจ และมั่นใจในการจัดระบบการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีศักยภาพในการดำรงชีวิตและการศึกษาคืออย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่าในด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศ ภายใตสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าการใช้วัสดุกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบๆ ตัวของนักเรียนและ การใช้สื่อการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา ส่วน การเก็บและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันการเรียนการสอนได้พัฒนา โดยใช้วัสดุกรรมและเทคโนโลยีได้มีบทบาทมากในการพัฒนาการศึกษา ในด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นส่วนประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอนเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญฤทธิ์ ดงคาเพชร (2529, 2) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียน การสอน คือวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ บุคคลและวิธีการที่ช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุ เป้าหมาย และวิเชียรศรี วิวิธสิริ (2530, 64) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนคือ ตัวกลางหรือสิ่งต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับทำให้การถ่ายทอดความรู้ ถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ แนวคิดของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2533, 8) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน คือสิ่งที่เป็นตัวกลางที่ครู นำมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ ทักษะ ค่านิยม หรือทักษะที่ตนมีอยู่ให้ไปสู่ผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพ และสมบูรณ์ สงวนญาติ (2534, 43-44) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่ผู้สอนและผู้เรียนนำมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้กระบวนการเรียนรู้ ดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ วัสดุสิ่งของที่มีอยู่ในธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมา รวมทั้งวิธีการสอนและกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ

ผลการวิจัย พบว่าในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายใตสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่าวิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ กลั่นแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตนเองมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมาได้แก่ วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน รู้จักการแก้ปัญหา ส่วนวิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าน้อย

น้อยที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันในเรื่องการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ซึ่งเป็นผลสัมฤทธิ์ที่ต่ำมาก โดยจากการประเมินของสำนักงานประเมินมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ (สมศ) ในมาตรฐานที่ 4 ทำให้ครูต้องการที่จะพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดในการจัด การเรียนการสอน ทิศนา แขมมณี (2544, 45) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แบบประสาน 5 แนวคิดหลักซีป้า โมเดล (Cippa Model) ซึ่งมีแนวคิดดังต่อไปนี้ 1. ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยวิธีการ ก.แสวงหาข้อมูล/ประสบการณ์ ข.ศึกษาทำความเข้าใจ (แปลความ ความ) ค.คิดวิเคราะห์ ง.สร้างความหมายแก่ตนเอง จ.สังเคราะห์ข้อมูล จัดระเบียบความรู้ จัดโครงการ สร้างความรู้ ฉ.สรุปความรู้ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์และจิตใจ 2. ให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว ทั้งกับบุคคล สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมทางด้านสื่อ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมทางสังคมและอารมณ์ 3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย โดยการทำกิจกรรมต่างๆ 4. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะกระบวนการ เช่น ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการจัดการ ทักษะการทำงานเป็นทีม ฯลฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา อารมณ์ และจิตใจ 5. ให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย

ผลการวิจัยพบว่าในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ภาครวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ พบว่า การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่วน การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะครูยังไม่เข้าใจในเรื่องการ วัดและประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งการประเมินผลเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าการเรียนการสอนมีผลสัมฤทธิ์เพียงใด บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งการปฏิบัติการสอนของครูผู้สอนเป็นอย่างไร ช่อมทรานได้จากผลการประเมินผลจากแนวคิดของ สุนทร จันทร์ศรี (2530, 155) กล่าวไว้ว่า การวัดผล คือ กระบวนการใดๆ ที่ทำให้ได้มาซึ่งปริมาณจำนวนหนึ่ง เช่น คะแนน เป็นต้น ที่มีความหมายแทนคุณภาพหรือลักษณะของสิ่งที่วัดนั้นแล้ว จึงนำผลที่ได้มาวินิจฉัยตีราคาให้คุณค่า คัดสินว่ามีคุณภาพมากน้อย สูง ต่ำ เพียงใด เรียกว่าการประเมินผล ส่วนอาร์ง บัวศรี (2531, 227) กล่าวไว้ว่า การวัดผล คือการวัดคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการวัดในด้านปริมาณหรือคุณภาพก็ได้ การวัดในด้านปริมาณ ได้แก่ การวัดความยาว ความกว้าง ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร ความถี่ ความเร็ว เป็นต้น ส่วนด้านคุณภาพ

ได้แก่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับเขาวนัปีญญา พฤติกรรม เจตคติ ฯลฯ การประเมินผลหมายถึง กระบวนการในการนำความรู้การรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการประเมินค่าและ ตัดสินใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ ฟิมลพร รอดเรือง (2539, 41) ได้กล่าวไว้ว่า การวัดผลและ การประเมินผลการศึกษา เป็นกระบวนการที่จะทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ทราบถึงผลการเรียนการสอนของครู ทราบผลการเรียนของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร สิ่งสำคัญจากการวัดผลและการประเมินผลจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของครูผู้สอนและผู้บริหารด้วยว่า เป็นอย่างไรและนำผลที่ได้การวัดและประเมินผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป และกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544, 24) ได้กล่าวไว้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนรวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดการพัฒนาและเรียนรู้เต็มศักยภาพ ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าวควรมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและ ประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ เพื่อให้เป็น ข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

จากผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์หากหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และผู้บริหารสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ได้มีนโยบายที่จะพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดการตระหนักในการดำเนินการนิเทศภายใน ในเรื่องต่างๆ ที่ครูและบุคลากรมีความต้องการที่จะ ได้รับการนิเทศ ซึ่งผลที่จะได้รับจะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ ในด้านการบริหารการเรียนการสอน ซึ่งจะส่งผลดีต่อนักเรียน และผู้ที่รับบริการ โครงการกิจกรรมที่สามารถทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ได้แก่การอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการของครูผู้สอน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการ ได้รับการนิเทศภายในของครูในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 จำนวน 6 ตามเพศ วุฒิการศึกษา วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า

2.1 ครูที่มีเพศชายและหญิงมีความต้องการ ได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษา ชั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ทั้งใน ภาพรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไป ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ มีความต้องการได้รับการนิเทศภายใน แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลี (สายซ้อ ทองสุข, 2546, 45 อ้างอิงมาจาก Lee, 1974, 4135 - A) ได้ทำการวิจัยเรื่องหน้าที่การนิเทศการศึกษาของครูใหญ่ในโรงเรียนทางภาคใต้ของรัฐ นิวมกซิกโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่าระดับการศึกษาชั้นพื้นฐาน อายุราชการ

ตำแหน่งของครู ไม่ทำให้ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศของครูใหญ่แตกต่างกัน ครูหญิงและครูชายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน ครูโรงเรียนประถมศึกษามองให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูภายในโรงเรียนด้วยกัน มากกว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนครูโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ความสำคัญต่อความสัมพันธ์กับนักเรียนมากกว่าครูโรงเรียนประถมศึกษา ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเกียรติ รัตนวิฑูรย์ (2541, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่านตามการรับรู้ของครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายในตามการรับรู้ของครูผู้สอน ปรากฏผลดังนี้ การเปรียบเทียบพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหาร โรงเรียนต้นแบบการนิเทศภายในตามการรับรู้ของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ พบว่ารับรู้แตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน โดยครูผู้สอนเพศชายรับรู้สูงกว่าครูผู้สอนเพศหญิง ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลธิรา นุชทอง (2536, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษานอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษานอกชน กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู ชำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษานอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 491 คน เป็นชาย 226 คน หญิง 265 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนในเรื่องขอบข่ายงานนิเทศ และกระบวนการนิเทศ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง (2) เมื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายใน โรงเรียนเรื่องขอบข่ายและกระบวนการนิเทศตามพัฒนาของครู เพศชายและเพศหญิง พบว่าในเรื่องกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิตและปริญญาโท มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรายด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีความแตกต่างกันในด้าน วุฒิการศึกษา มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในแตกต่างกัน ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าคุณวุฒิของครูและความรู้ที่ได้พัฒนาแตกต่างกัน อาจจะมีความต้องการและความรู้ในการนิเทศภายในที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฉันทนิกร แสงตะกาย (2551, 76-77) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินการนิเทศภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระดับการดำเนินการนิเทศภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช

เขต 1 จำแนกตามความคิดเห็นของตำแหน่งผู้จัดการศึกษา การฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศภายใน และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวม และรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่เคยได้รับการฝึกอบรมและไม่เคยได้รับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม และการพัฒนาหลักสูตร ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ 1-10 ปี ประสบการณ์ 11-20 ปี และประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป ไม่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ในรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชูภาคม ถนอมถลา (2546, 85-87) ได้ทำการวิจัยเรื่องความต้องการการนิเทศภายในลักษณะกิจกรรมการนิเทศภายในของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ผลการวิจัย พบว่าผลการเปรียบเทียบความต้องการนิเทศภายใน โรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชนกลุ่มที่ 45 จำแนกตามวุฒิการศึกษาของครูและขนาด โรงเรียน พบว่า ความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนของครู โรงเรียนเอกชน กลุ่มที่ 45 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการนิเทศภายในโรงเรียนทั้ง ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลธิรา นุชทอง (2536, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และเปรียบเทียบสภาพปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครู โรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 491 คน เป็นชาย 226 คน หญิง 265 คน ผลการวิจัย พบว่าเมื่อเปรียบเทียบปัญหาการนิเทศภายในตามทัศนะของครูที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป และต่ำกว่าปริญญาตรี ในเรื่องกระบวนการนิเทศภายในแตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีวิทยฐานะ ครูผู้ช่วย ครูชำนาญการและครูชำนาญการพิเศษ มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

นครศรีธรรมราช เขต 2 ในรายด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า ครูที่มีความแตกต่างกันในด้านวิทยฐานะ มีความต้องการ ได้รับการนิเทศภายใน แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่าในด้านหนึ่งวิทยฐานะของครูที่ได้รับไม่ได้มี ผลเกี่ยวข้องกับด้านการดำเนินการนิเทศภายใน

2.4 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี 10 -20 ปี และ 21 ปีขึ้นไป มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 - 2 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในรายด้านหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่าครูที่มีความแตกต่างกันในด้าน ประสบการณ์การทำงาน มีความต้องการได้รับการนิเทศภายใน แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สายซ้อ ทองสุข (บทคัดย่อ, 2546) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออานสงกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่าผลการเปรียบเทียบการดำเนินการนิเทศภายในของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภออานสงกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างผู้ที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 1-10 ปี 11-20 ปี กับ 21 ปีขึ้นไป ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มลธิรา นุชทอง (2536, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียน ประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและเปรียบเทียบ สภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์สอน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนประถมศึกษา เอกชน กรุงเทพมหานคร จำนวน 491 คน เป็นชาย 226 คน หญิง 265 คน ผลการวิจัย พบว่า เปรียบเทียบปัญหาตามทัศนะของครูที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 3 ปี และ 3 ปีขึ้นไป โดยผ่านรวม และหลายด้าน ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับช่วงชั้นที่ 1 – 2 สูงกว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านมีความต้องการอยู่ในระดับมากเช่นกันเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน และด้านหลักสูตร จากข้อเสนอแนะที่ได้ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และหลักสูตรการเรียนการสอนให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจให้มากยิ่งขึ้น โดยมีประเด็นในแต่ละด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านหลักสูตร ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในตามลำดับความต้องการในเรื่อง การจัดทำเอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การใช้เอกสารหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ ฯลฯ และ ขั้นตอนในการให้หลักสูตรให้บรรลุผลสำเร็จ และ ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาวิชาและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามลำดับ

1.2 ด้านสื่อการเรียนการสอน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในตามลำดับความต้องการในเรื่อง การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ตามธรรมชาติรอบๆ ตัวของนักเรียนและ การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชา ส่วนการเก็บและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในตามลำดับความต้องการในเรื่อง วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ ถอดแถมออก และมีความเชื่อมั่นในตนเองมีค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุดรองลงมา ได้แก่ วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จักการแก้ปัญหาส่วน วิธีสอนและการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนและเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศภายในตามลำดับความต้องการในเรื่อง การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง มีค่าเฉลี่ยความต้องการมากที่สุด

ที่สุด รองลงมาได้แก่ การสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ส่วน การนำผลการวัดและประเมินผลมาใช้เพื่อการปรับปรุงและพัฒนา

2. ผลการวิจัย พบว่าครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกาศนียบัตรบัณฑิต และปริญญาโท มีความต้องการได้รับการนิเทศภายในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีความแตกต่างกัน จากข้อสนเทศที่ได้ผู้วิจัยเสนอแนะให้ มหาวิทยาลัยที่ผลิตสอนทางด้านประกาศนียบัตร บัณฑิตวิชาชีพครูให้พัฒนาหลักสูตร และการจัดการการเรียนการสอนในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รายวิชาทางด้าน การวัดผลและการประเมินผลให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะ เกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการเรียน ในทิศทางเดียวกัน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ควรจัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร และครู เพื่อพัฒนากระบวนการดำเนินการนิเทศภายในเพื่อให้ผู้บริหารและครูได้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนิเทศ ภายในมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น และ จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามไปด้วย

4. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน โรงเรียน ควรให้การส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาระบบการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพให้มากขึ้นกว่าเดิม ควรที่จะส่งเสริมในด้าน งบประมาณ เทคโนโลยีที่ทันสมัย และบุคลากร ทั้งควรให้ความสำคัญในการกำกับการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลให้เป็น ไปอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้โรงเรียนมีคุณภาพและได้รับมาตรฐานการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยควรที่จะศึกษากระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินการนิเทศภายในของ ผู้บริหารและครูผู้สอนใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
2. การวิจัยควรที่จะศึกษาการประเมินผลการนิเทศภายในของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
3. ควรที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในของศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
4. ควรที่จะศึกษาการนำผลข้อเสนอแนะในการนิเทศภายในมาปรับใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2
5. ควรที่จะศึกษาตัวแปรขนาดของโรงเรียนที่มีผลต่อการดำเนินการนิเทศภายใน